

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.12.4.
COM(2024) 567 final

2024/0315 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a határregisztrációs rendszer működésének fokozatos megkezdése tekintetében az (EU) 2017/2226 rendelet és az (EU) 2016/399 rendelet egyes rendelkezéseitől való ideiglenes eltérésről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai

A határregisztrációs rendszert (EES) az (EU) 2017/2226 rendelet¹ (a továbbiakban: EES-rendelet) hozta létre a schengeni térség határigazgatásának kulcsfontosságú elemeként. Az EES egy központi adatbázis, amely rögzíti a 29 schengeni tagállam külső határait rövid távú tartózkodás céljából átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépését, kilépését és beléptetésének megtagadását. Az EES jelentős mérföldkő a külső határok biztonságának és hatékonyságának fokozására irányuló uniós erőfeszítésekben. Ez az első olyan rendszer, amely a külső határokat átlépő harmadik országbeli állampolgárok biometrikus adatait – például arcképmását és ujjnyomatait – gyűjti. Az EES valós idejű hozzáférést biztosít a schengeni tagállamok számára a harmadik országbeli állampolgárok személyes adataihoz, korábbi utazásaira vonatkozó adataihoz és az arra vonatkozó információkhoz, hogy betartják-e a schengeni térségben való rövid távú tartózkodás engedélyezett időtartamát. Ebből következően az EES jelentősen csökkenteni fogja a személyazonossággal való visszaélés és a túltartózkodás valószínűségét, végső soron erősítve a schengeni térség biztonságát.

A tagállamok, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) és a Bizottság jelentős erőfeszítései ellenére nincs lehetőség az EES 2024 negyedik negyedévében történő elindítására, amint azt a Bel- és Igazságügyi Tanács 2023 októberében jóváhagyta². A Bizottság nem kapta meg a tagállamoktól az EES-rendelet 66. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti összes értesítést, ami az EES működése megkezdésének jogi követelménye. Számos tagállam már jelezte felkészültségét a Bizottságnak, egyes tagállamok azonban arról számoltak be, hogy ezt még nem áll módjukban megtenni. Ugyanakkor a működés egyik napról a másikra történő teljes körű megkezdése kockázati tényezőt jelent egy olyan összetett informatikai rendszer rezilienciájára nézve, amilyen az EES központi rendszere.

A fentiek fényében az EES működésében érintett felek egyértelművé tették arra vonatkozó álláspontjukat, hogy az új folyamatok külső határokon történő bevezetését megelőzően kiigazítási időszakot kell biztosítani a nemzeti hatóságok és az utazók számára a nagyobb fokú bizonyosság érdekében. Egy új nagy méretű IT-rendszer teljes körű bevezetése minden olyan határátkelőhelyen, ahol valós idejű technikai kiigazításokra van szükség, veszélyeztetheti a biztonságos és zökkenőmentes utazást, különösen azokon a területeken, ahol a meglévő infrastruktúra, a helyhiány vagy más korlátok eleve kihívást jelentenek. Ezeket a kihívásokat tovább súlyosbítja, hogy a tagállamok eltérő módon hajtják végre az

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 327., 2017.12.9., 20. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/2021-08-03>).

² Az interoperabilitás megvalósítása – amelynek keretében az EES az első rendszer, amelyet az ETIAS, az ECRIS-TCN, az új Eurodac, a felülvizsgált VIS és az interoperabilitásról szóló rendeletek párhuzamos bevezetése követ – egy ütemterv szerint zajlik, amely a felmerült összetett kérdésekre tekintettel felülvizsgálaton esett át.

EES-t a határátkelőhelyek sokfélesége, valamint az automatizálással és az új technológiák alkalmazásával kapcsolatos megközelítések különbözősége miatt.

Mindazonáltal az EES-rendelet csak a működés teljes körű megkezdéséről rendelkezik, előírva valamennyi tagállam számára, hogy az EES-ben regisztrálandó valamennyi utazó tekintetében teljeskörűen és egyidejűleg kezdjék meg az EES használatát valamennyi külső határátkelőhelyükön. A rendelet nem biztosítja a kiigazítási időszak lehetőségét.

A fentiekre tekintettel úgy tűnik, hogy az EES célkitűzései hatékonyabban és nagyobb bizonyossággal érhetők el, ha a rendszer működésének megkezdését bizonyos fokú rugalmasság övezi. E célból szükség van egy olyan rendeletre, amely korlátozott ideig lehetővé teszi a működés fokozatos megkezdését. A javasolt rendelet a működés fokozatos megkezdéséhez szükséges mértékben eltér az EES-rendelettől. Ennek köszönhetően megőrzi mind az eu-LISA, mind a tagállamok erőfeszítéseit, ugyanakkor megvalósítja az EES célkitűzéseit, vagyis a külső határok igazgatásának korszerűsítését és az Európai Unió belső biztonságához való hozzájárulást.

Emellett a javasolt rendelet rugalmas megközelítést irányoz elő, figyelembe véve a tagállamok eltérő igényeit. Lehetőséget biztosít a fokozatos végrehajtásra, de ugyanúgy a teljes körű működés megkezdésére is az első naptól kezdődően. Meg kell azonban jegyezni, hogy az EES előnyei csak akkor fognak maradéktalanul megvalósulni, mikor valamennyi tagállamban teljes körűvé válik a rendszer alkalmazása.

Ez a javaslat olyan intézkedéseket is bevezet, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára a kivételes körülmények – például a műszaki problémák vagy az utazási csúcsidőszakok – hatékony kezelését. Az ezzel kapcsolatos kockázatok csökkentése érdekében a tagállamok a működés fokozatos megkezdésének időszakában rövid időre részlegesen vagy teljesen felfüggeszthetik a rendszer használatát. Ezt a mechanizmust egy bizonyos ideig a teljes körű működés megkezdése után is igénybe lehet majd venni.

A szakértői és technikai szintű egyeztetések során, valamint az eu-LISA igazgatótanácsának ülésein a legtöbb tagállam támogatta a működés fokozatos megkezdését, és elismerte, hogy ez lehetővé teszi az új EES-szabályok jobb végrehajtását a külső határokon. A fuvarozók és a határátkelőhelyi infrastruktúra-üzemeltetők többsége szintén pozitívan nyilatkozott a fokozatos megközelítésről a részvételükkel megrendezett célirányos találkozó során. A tagállamoknak biztosítaniuk kell a megfelelő koordinációt azon határátkelőhelyek infrastruktúrájának üzemeltetőivel, ahol az EES bevezetésre kerül. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az EES külső határátkelőhelyeiken történő bevezetésének átláthatóságát, és gondoskodniuk kell arról, hogy az intézkedésekről hatékonyan tájékoztassák mind a fuvarozókat, mind az utazókat.

• **A javaslat céljai**

E javaslat általános céljai a Szerződésen alapuló azon célokból erednek, amelyek szerint tovább kell javítani a schengeni térség külső határainak igazgatását azáltal, hogy mielőbb alkalmazni kezdik a határokon átnyúló mozgásokra vonatkozó harmonizált EES-szabályokat, ezáltal erősítve az Európai Unió belső biztonságát.

Ez a kezdeményezés megteremti a feltételeket az EES működésének fokozatos megkezdéséhez, ideiglenesen eltérve az EES-rendelet és az (EU) 2016/399 rendelet

(Schengeni határellenőrzési kódex)³ egyes olyan rendelkezéseitől, amelyek a tagállamok számára a rendszer teljes körű használatát írják elő.

A javaslat általános célja, hogy megkönnyítse az EES-rendelet gyakorlati megvalósítását, ezáltal lehetővé téve a tagállamok számára, hogy időben és hatékonyan elérjék a rendszernek az EES-rendeletben meghatározott célkitűzéseit.

A javaslat konkrét célkitűzései a következők:

1. rugalmasság biztosítása a tagállamok számára annak érdekében, hogy felkészültségi szintjüknek megfelelően megkezdhessék az EES használatát, összhangban a technológiaiailag fejlett berendezések adatgyűjtés céljából történő használatára vonatkozó szigorú EES-normákkal;
2. a technikai és operatív kiigazítások elősegítése az EES működésének kezdeti szakaszában, a rendszer fokozatos bevezetésének lehetővé tétele révén;
3. a külső határokon esetlegesen előforduló hosszú várakozási idők jobb kezelése és elkerülése;
4. a jelenlegi helyzet javítása annak biztosítása révén, hogy a végfelhasználók – például a határőrök, a bevándorlási tisztviselők, a vízumhatóságok és a bűnüldöző szervek tagjai – hozzáférjenek az utazók személyazonosságára vonatkozó legfrissebb információkhoz, még akkor is, ha a rendszerben rögzített adatok az EES fokozatos bevezetése miatt hiányosak;
5. annak biztosítása, hogy a tagállamok rendelkezzenek olyan megoldásokkal, amelyek lehetővé teszik az EES működésének megkezdését követően esetlegesen felmerülő váratlan helyzetek kezelését, és ezáltal a külső határokon bekövetkező fennakadások és a hosszú várakozási idők elkerülését;
6. annak lehetővé tétele, hogy a nemzeti hatóságok, az utazók és a fuvarozók alkalmazkodjanak az új határigazgatási eljárásokhoz és technológiákhoz;
7. az EES működésének megkezdését megelőzően végrehajtott jelentős beruházások megőrzése, különös tekintettel az infrastruktúrába, a felszerelésekbe és az emberi erőforrásokba történő beruházásokra.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az e területre vonatkozó hatályos uniós jogi keret a külső határok ellenőrzésére vonatkozó uniós jogszabályokból áll. A javasolt jogszabály hozzájárul a Schengeni határellenőrzési kódexben és a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezményben⁴ megfogalmazott célkitűzések eléréséhez is.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/2024-07-10>).

⁴ Egyezmény a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormánya között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról (HL L 239., 2000.9.22., 19. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

A javaslat összhangban van az általános adatvédelmi rendeletben⁵ meghatározott szabályokkal.

A rendelet teljes mértékben összhangban van a meglévő adatvédelmi jogi kerettel. Célzott és ideiglenes eltéréseket biztosít az EES-rendelettől és a Schengeni határellenőrzési kódextól, amelyek szükségesek az EES működésének fokozatos megkezdéséhez.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EES működésének fokozatos megkezdése összhangban lesz a Vízuminformációs Rendszer (VIS) és a jövőbeli Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS) alkalmazásával, valamint az eu-LISA által kifejlesztendő interoperabilitási elemekkel, nevezetesen az európai keresőportállal, a közös biometrikus megfeleltetési szolgáltatással, a közös személyazonosítóadat-tárral és a többszörös személyazonosságot észlelő rendszerrel⁶. A Bizottság, a tagállamok és az eu-LISA az EES várható működésbe lépésének fényében fogják megvitatni és elfogadni az ETIAS, valamint az összes interoperabilitási elem bevezetésére vonatkozó felülvizsgált integrált terveket.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Ez a rendelet az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 77. cikke (2) bekezdésének b) és d) pontja és az EUMSZ 87. cikke (2) bekezdésének a) pontja, illetve az EUMSZ 77. cikke (2) bekezdésének b) és e) pontja alapján elfogadott EES-rendelet, illetve Schengeni határellenőrzési kódex egyes rendelkezéseitől való ideiglenes eltérésről rendelkezik. Helyénvaló e javasolt rendeletet az EUMSZ azon rendelkezései alapján elfogadni, amelyek az EES-rendelet jogalapját képezik.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A szubszidiaritás elve értelmében uniós szintű intézkedés csak akkor hozható, ha a kitűzött célokat a tagállamok önmagukban nem tudják elérni.

A javasolt rendelet célja, hogy lehetővé tegye az EES-rendeletben meghatározott szabályok végrehajtását. A közös információs rendszer működésének fokozatos, harmonizált szabályok és határidők szerinti megkezdését a tagállamok egyedül nem tudják kielégítően megvalósítani. Az EES működésének fokozatos megkezdése érdekében uniós fellépésre van szükség.

- **Arányosság**

A javaslat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt arányosság elvével összhangban nem lépi túl a kitűzött célok megvalósításához szükséges mértéket.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 119., 2016.5.4., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/2016-05-04>).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2024-04-25>).

A javasolt rendelet korlátozott eltérést vezet be az EES-rendeletől és a Schengeni határellenőrzési kódexről, hogy lehetővé tegye az EES működésének fokozatos megkezdését.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat célkitűzéseit rendelet útján lehet a legjobban megvalósítani. Így biztosított a rendelkezések közvetlen alkalmazhatósága, valamint az egységes és következetes megközelítés a schengeni térség egészében. Ez különösen fontos, mivel a javasolt rendelet eltér egyrészt az EES-rendeletől – amely létrehoz egy központi rendszert, amelyen keresztül a tagállamok együttműködnek, valamint a határforgalom-ellenőrzésre vonatkozó szabályokat állapít meg –, másrészt pedig a Schengeni határellenőrzési kódexről. A javasolt rendelet egységes kötelezettségeket kíván bevezetni a tagállamok és a fuvarozók számára, ezért a kezdeményezés célkitűzéseinek eléréséhez a rendelet a megfelelő jogi eszköz.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tárgytalan.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

A javaslat kellőképpen figyelembe vette az EES kialakítása és fejlesztése során lezajlott átfogó konzultációs folyamat eredményeit. E folyamat során megbeszéléseket folytattak informatikai szakértőkkel, szakpolitikai szakértőkkel, valamint a tagállamok és az eu-LISA operatív és jogi szakértőivel az eu-LISA tanácsadó csoportja, az eu-LISA programirányítási tanácsa, az eu-LISA igazgatótanácsa és az intelligens határellenőrzéssel foglalkozó bizottság keretében. Ezen túlmenően az érdekelt felekkel folytatott konzultációra és a Tanácsban tartott megbeszélésekre is sor került.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat az EES-rendeletől és a Schengeni határellenőrzési kódexről való korlátozott eltérést kíván bevezetni az EES működésének fokozatos megkezdése érdekében. Tekintettel a szakpolitikai célkitűzésre, más szakpolitikai alternatíva nem áll rendelkezésre. A hatásvizsgálat ezért nem helyénvaló, illetve nem szükséges.

Az EES-re vonatkozó hatásvizsgálatokat 2008-tól kezdődően végezték el, és az érdekelt felekkel folytatott konzultációval, valamint a Tanácsban és az Európai Parlamentben folytatott megbeszélésekkel együtt ezek szolgáltak alapul a Bizottság által készített részletes hatásvizsgálathoz, amely az EES-rendelethez irányuló javaslatot kísérte⁷. A hatásvizsgálat a határigazgatás alapvetően szükséges elemeire összpontosított, amelyeket az EES létrehozása hivatott kezelni. A teljesítendő fő kötelezettségvállalások a következők: i. a határforgalom-ellenőrzés minőségének javítása; ii. az egyének megbízható azonosításának biztosítása; és iii.

⁷ SWD(2016) 114 final, SWD(2016) 115 final és SWD(2016) 116 final.

a belső biztonság fokozása, valamint a terrorizmus és a súlyos bűnözés elleni küzdelem megerősítése. Ezek az elemek kizárólag az EES működésbe lépésével valósíthatók meg.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

A javaslat teljes mértékben figyelembe veszi az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogokat és elveket. Konkrétan kifejtve, a javasolt intézkedések figyelembe veszik a Charta 6. cikkét, amely a szabadsághoz és biztonsághoz való alapvető jogot védi, a Charta 7. cikkét, amely mindenkinek a magán- és családi élete tiszteletben tartásához való alapvető jogát védi, valamint a Charta 8. cikkét, amely a személyes adatok védelméhez való alapvető jogról rendelkezik. A javasolt intézkedések összhangban vannak az EUMSZ 16. cikkével is, amely mindenki számára biztosítja a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez való jogot.

A javaslat nem változtatja meg az EES-hez való hozzáférés szigorú szabályait és az EES-rendeletben meghatározott szükséges garanciákat, beleértve a személyes adatok tiszteletben tartására vonatkozó alapvető jogot és a tájékoztatáshoz való jogot.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat nincs hatással az uniós költségvetésre.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A javasolt rendelet kimeneteinek, eredményeinek és hatásának nyomon követésére szolgáló program összhangban áll az EES-rendelet 72. cikkében meghatározottakkal.

Emellett a bevezetési terveken és a jelentéstételi kötelezettségeken alapuló egységes mechanizmus lehetővé teszi a működés fokozatos megkezdése előtti, illetve az alatti döntéshozatalt és átfogó nyomon követést. A központi és nemzeti szinten kidolgozott bevezetési tervek a tagállamok, az eu-LISA és a Bizottság közötti szoros együttműködés eredményei.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javaslat az alábbiakban ismertetett blokkokból áll.

- **Szakaszos bevezetés (1., 2. és 4. cikk):** A tagállamok fokozatosan megkezdik az EES működtetését, kezdve a becsült határátlépések legalább 10 %-ának rögzítésével, és a működés fokozatos megkezdésére kijelölt időszak végére elérve az összes személy teljes körű rögzítését. A beléptetés megtagadását azokon a határátkelőhelyeken rögzítik, ahol az EES-t működtetik. A tagállamoknak lehetőségük lesz arra, hogy felgyorsítsák a nemzeti szintű végrehajtást, vagy hogy kezdettől fogva teljeskörűen működtessék az EES-t. Az Europol szintén a működés fokozatos megkezdésének első napjától kezdi használni az EES-t.
- **Bevezetési tervek, nyomon követés és jelentéstétel (3. cikk):** A működés központi és nemzeti szinten történő fokozatos megkezdésének részleteit az eu-LISA és a tagállamok bevezetési tervei fogják meghatározni, a Bizottsággal folytatott

konzultációra támaszkodva. A tagállamoknak havi szinten eredményjelentést kell benyújtaniuk a Bizottságnak és az eu-LISA-nak. Amennyiben egy tagállam az EES teljes körű működtetésének megkezdése mellett dönt, a bevezetési tervnek csupán e döntés indokolását kell tartalmaznia.

- **Az EES-rendeletől és a Schengeni határellenőrzési kódexből eltérő ideiglenes szabályok (5. cikk):** Az úti okmányok bélyegzőlenyomattal való ellátása a működés fokozatos megkezdésének végéig kötelező marad az EES-ben regisztrálandó valamennyi személy tekintetében. Az EES bevezetését követően a tagállamok az utazók úti okmányaiban szereplő utazói adatokat fogják rögzíteni. A tagállamoknak lehetőségük van fokozatosan megvalósítani a biometrikus adatok rögzítését. Az EES-ben a működés fokozatos megkezdése során rögzített adatokat lekérdező hatóságoknak a bélyegzőlenyomatokat kell elsődlegesnek tekinteniük az EES-ben rögzített adatokkal szemben. Azokon a határátkelőhelyeken, ahol az EES-t működtetik, ki kell használni az EES és a VIS közötti interoperabilitást. Az automatizált kalkulátor által az engedélyezett tartózkodás maximális fennmaradó időtartamára vonatkozóan szolgáltatott információk lehetséges következményeit figyelmen kívül kell hagyni. A harmadik országbeli állampolgárok személyazonosságának ellenőrzésére és előzetes regisztrációjára csak azokon a határátkelőhelyeken kerül sor, ahol az EES biometrikus funkcióit is működtetik. A weboldalt, a tájékoztató kampányt és az utazóknak szánt mintadokumentumot ki kell igazítani, hogy azok tükrözzék a működés fokozatos megkezdését. Az uniós jogi eszközök közötti összhang és a szabályok egyértelmű alkalmazásának biztosítása érdekében az EES-rendelet és a Schengeni határellenőrzési kódex bizonyos rendelkezéseit a működés fokozatos megkezdésének idejére fel kell függeszteni.
- **Hozzáférés az EES-adatokhoz (6. cikk):** Az érintett hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az EES-ben a működés fokozatos megkezdése során rögzített adatok hiányosak lehetnek. Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség nem fogja felhasználni kockázatelemzéseikhez és sebezhetőségi értékeléseikhez az EES-ben a működés fokozatos megkezdése során rögzített adatokat. Az EES azon funkcióinak használatát, amelyek megkövetelik az EES valamennyi tagállamban történő egységes alkalmazását, a működés fokozatos megkezdésének idejére felfüggesztik. A fuvarozók a működés fokozatos megkezdésének első napját követő 90. naptól kezdenek használni a webes szolgáltatást.
- **Az EES működésének felfüggesztése (7. cikk):** Az EES központi rendszerének, nemzeti rendszereinek vagy kommunikációs infrastruktúrájának meghibásodása vagy a határokon tapasztalt túl hosszú várakozási idő esetén a tagállamok dönthetnek úgy, hogy kivételesen eltekintenek valamennyi adat rögzítésétől (teljes felfüggesztés) vagy a biometrikus adatok rögzítésétől (részleges felfüggesztés). A működés fokozatos megkezdésének vége után korlátozott ideig megmarad a részleges felfüggesztés lehetősége, amennyiben a kivételes körülmények miatt megnövekedett forgalom túl hosszú várakozási időket eredményez a határokon.
- **Hatálybalépés és alkalmazás (8. cikk):** A javaslat három alkalmazási szakaszt határoz meg: i. a 3. cikkben említett bevezetési tervekkel kapcsolatos előkészítő munka a javasolt rendelet hatálybalépésének időpontjában veszi kezdetét; ii. a működés fokozatos megkezdésének időszaka abban az időpontban veszi kezdetét, amelyet a Bizottság az EES-rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatároz, miután megkapta az EES-rendelet 66. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti valamennyi tagállami értesítést; és iii. meghosszabbított alkalmazási időszak egyes eltérési szabályok esetében, amelyek az átmeneti időszak és az átmeneti

intézkedések alkalmazásáról, a hiányos aktákhoz való hozzáférésről és azok felhasználásáról, az úti okmányokon elhelyezett bélyegzőlenyomatok ellenőrzésére vonatkozó, 6. cikkben említett fuvarozói kötelezettségről, valamint a 7. cikkben említett felfüggesztési mechanizmusról rendelkeznek. A tagállamok által az EES-rendelet 66. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint küldött értesítéseket a működés fokozatos megkezdésének fényében kell vizsgálni. Ezen értesítések révén a tagállamok megerősítik, hogy képesek használni az EES-t. Ez azonban nem jelenti azt, hogy minden határátkelőhelynek a működés fokozatos megkezdésének legelejétől teljesen felkészültnek és felszereltnek kell lennie.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a határregisztrációs rendszer működésének fokozatos megkezdése tekintetében az (EU) 2017/2226 rendelet és az (EU) 2016/399 rendelet egyes rendelkezéseitől való ideiglenes eltérésről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének b) és d) pontjára, valamint 87. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében¹,

mivel:

- (1) A határregisztrációs rendszer (a továbbiakban: EES) létrehozásáról szóló (EU) 2017/2226 európai parlamenti és tanácsi rendelet² 66. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Bizottság bizonyos feltételek teljesülését követően dönt arról az időpontról, amikor az EES megkezdí működését.
- (2) A Bizottság azonban nem kapta meg az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti összes értesítést, ami az EES működésének megkezdésére vonatkozó döntés egyik feltétele.
- (3) Az (EU) 2017/2226 rendelet csak a működés teljes körű megkezdéséről rendelkezik, előírva valamennyi tagállam számára, hogy az EES-ben regisztrálandó valamennyi harmadik országbeli állampolgár tekintetében teljeskörűen és valamennyi külső határátkelőhelyükön egyidejűleg kezdjék meg az EES használatát.
- (4) Annak érdekében, hogy a tagállamok kellően rugalmas feltételek mellett, felkészültségüknek megfelelően kezdhessék meg az EES használatát, valamint hogy az EES működésének megkezdése során technikai és operatív kiigazításokat hajthassanak végre, meg kell állapítani az EES működésének fokozatos megkezdésére vonatkozó szabályokat. Annak biztosítása érdekében, hogy ezek a kiigazítások tükrözzék a potenciális utazói áramlásokat és szezonális csúcsidőszakokat, a működés fokozatos megkezdésének időszakát 180 naptári napban kell megállapítani.

¹ Az Európai Parlament [xxx]-i álláspontja és a Tanács [xxx]-i határozata.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2226 rendelete (2017. november 30.) a tagállamok külső határait átlépő harmadik országbeli állampolgárok belépésére és kilépésére, valamint beléptetésének megtagadására vonatkozó adatok rögzítésére szolgáló határregisztrációs rendszer (EES) létrehozásáról és az EES-hez való bűnüldözési célú hozzáférés feltételeinek meghatározásáról, valamint a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény, a 767/2008/EK rendelet és az 1077/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 327., 2017.12.9., 20. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj>).

- (5) Az EES működésének fokozatos megkezdése érdekében ezért biztosítani kell az (EU) 2017/2226 rendelet és az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ (Schengeni határellenőrzési kódex) egyes rendelkezéseitől való eltérés lehetőségét. Az (EU) 2017/2226 rendeletben meghatározott, e rendelet által nem érintett egyéb szabályok az említett rendeletben előírtak szerint alkalmazandók. Az EES-ben a működés fokozatos megkezdése során rögzített adatokra az (EU) 2017/2226 rendeletben meghatározott szabályok alkalmazandók, és ezek az adatok megbízhatónak és pontosnak tekintendők.
- (6) A tagállamoknak fokozatosan meg kell kezdeniük az EES működtetését annak érdekében, hogy be- és kilépéskor rögzítsék az EES-ben regisztrálandó harmadik országbeli állampolgárok adatait egy vagy több határátkelőhelyen. Amennyiben lehetőség és mód van rá, a tagállamoknak légi, szárazföldi és tengeri határátkelőhelyeken is használniuk kell a rendszert. Az EES működésének ellenőrzött megkezdése, valamint a határokon potenciálisan kialakuló hosszú várakozási idők jobb kezelése és elkerülése érdekében a tagállamoknak adott esetben fokozatosan kell bevezetniük az EES valamennyi funkcióját, és fokozatosan kell rögzíteniük az EES-ben regisztrálandó valamennyi harmadik országbeli állampolgár adatait. Az összehangolt megközelítés biztosítása érdekében a működés fokozatos megkezdését szakaszosan kell végrehajtani, és az egyes szakaszokra vonatkozóan meg kell határozni a tagállamok által teljesítendő minimumkövetelményeket. A tagállamoknak lehetőségük lesz arra, hogy felgyorsítsák a nemzeti szintű végrehajtást, vagy hogy a működés fokozatos megkezdésének elejétől fogva teljeskörűen működtessék az EES-t.
- (7) Az EES zökkenőmentes bevezetésének megkönnyítése érdekében a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökségnek (eu-LISA) magas szintű bevezetési tervet kell kidolgoznia, hogy a működés fokozatos megkezdése során iránymutatást nyújtson a tagállamoknak és az uniós ügynökségeknek az EES bevezetésének megtervezéséhez és végrehajtásához, és e tervet be kell nyújtania a Bizottságnak, a tagállamoknak és az uniós ügynökségeknek. A tervnek tartalmaznia kell a központi rendszernek az eu-LISA által meghatározott kapacitáskorlátait a bevezetés minden egyes szakaszára vonatkozóan. A működés megkezdésére vagy kiterjesztésére vonatkozó döntés meghozatalakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük a központi rendszernek a magas szintű bevezetési tervben ismertetett kapacitását.
- (8) Az EES zökkenőmentes bevezetésének megkönnyítése érdekében a tagállamoknak a Bizottsággal és az eu-LISA-val konzultálva nemzeti bevezetési tervet kell kidolgozniuk. A nemzeti bevezetési tervnek a működés fokozatos megkezdésének minden egyes szakaszára vonatkozóan információt kell nyújtania a meghatározott küszöbértékekről és követelményekről, különösen a következőkről: i. az az időpont, amikor az EES megkezdte működését az egyes határátkelőhelyeken; ii. az EES-ben rögzített határátlépések becsült számának az EES-ben regisztrálandó harmadik országbeli állampolgárok teljes számához viszonyított százalékos aránya; és iii. adott esetben az egyes kiválasztott határátkelőhelyeken működtetendő biometrikus funkciók. Kíváncsok, hogy a tagállamok nemzeti bevezetési tervük elkészítése során megfelelő együttműködést folytassanak a határátkelőhelyeken meglévő infrastruktúra

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex) (HL L 77., 2016.3.23., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj>).

üzemeltetőivel. A működés fokozatos megkezdésének való megfelelés nyomon követése érdekében a tagállamoknak havonta jelentést kell tenniük a Bizottságnak és az eu-LISA-nak bevezetési tervük végrehajtásáról. A havi jelentéseknek szükség esetén korrekciós intézkedéseket kell tartalmazniuk a működés fokozatos megkezdésének való megfelelés biztosítása érdekében.

- (9) Az EES működésének fokozatos megkezdése és az EES-ben rögzített adatok esetleges hiányossága miatt a harmadik országbeli állampolgárok úti okmányait belépéskor és kilépéskor szisztematikusan bélyegzőlenyomattal kell ellátni az EES működésének fokozatos megkezdése alatt. A nemzeti hatóságoknak figyelembe kell venniük a belépési, illetve kilépési adatrekordok vagy a beléptetés megtagadására vonatkozó adatrekordok esetleges hiányosságát, és a bélyegzőlenyomatokat elsődlegesnek kell tekinteniük az EES-ben rögzített adatokkal szemben. Emellett a nemzeti hatóságoknak az úti okmányban elhelyezett bélyegzőlenyomatok alapján kell tájékoztatniuk a harmadik országbeli állampolgárokat az engedélyezett tartózkodásuk maximális fennmaradó időtartamáról. Bélyegzőlenyomat hiányában az EES-ben rögzített adatok az irányadók.
- (10) Tekintettel arra, hogy az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített adatok hiányosak lehetnek, a nemzeti hatóságoknak figyelmen kívül kell hagyniuk az automatizált kalkulátor által az EES-ben regisztrált harmadik országbeli állampolgárok engedélyezett tartózkodásának maximális fennmaradó időtartamára vonatkozóan szolgáltatott információkat. Hasonlóképpen, a nemzeti hatóságoknak feladataik ellátása során figyelmen kívül kell hagyniuk azt a mechanizmust, amely automatikusan azonosítja vagy megjelöli azokat az adatrekordokat, amelyekben nem szerepel az engedélyezett tartózkodás lejárt utáni időpontra eső kilépési adat, valamint amelyek esetében túllépték az engedélyezett tartózkodás maximális időtartamát, és ennek alapján állítja össze a túltartózkodóként azonosított személyek jegyzékét.
- (11) Annak érdekében, hogy a tagállamoknak elég idejük legyen alkalmazkodni az EES működésének megkezdéséhez, a működés fokozatos megkezdésének első 60 naptári napján el kell tekinteni a biometrikus funkciók kötelező használatától a határátkelőhelyeken. Legkésőbb a működés fokozatos megkezdésének 90. naptári napjára a tagállamoknak határátkelőhelyeik legalább felén működtetniük kell az EES biometrikus funkcióit. A biometrikus adatok szolgáltatása nem tekinthető beutazási feltételnek az EES-ben regisztrálandó harmadik országbeli állampolgárok számára azokon a határátkelőhelyeken, ahol az EES-t biometrikus funkciók nélkül működtetik.
- (12) Tekintve, hogy bizonyos határátkelőhelyeken fokozatosan kell bevezetni az EES biometrikus funkcióit, az EES-ben regisztrálandó harmadik országbeli állampolgárok biometrikus ellenőrzését csak azokon a határátkelőhelyeken kell elvégezni, ahol működtetik az EES biometrikus funkcióit.
- (13) A 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁴ létrehozott vízuminformációs rendszer (VIS) és az EES interoperábilis működése közötti koherencia biztosítása érdekében a VIS-hez való közvetlen hozzáférést azokra a határátkelőhelyekre kell korlátozni, ahol nem működtetik az EES-t. Azokon a

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/oj>).

határátkelőhelyeken, ahol működtetik az EES-t, a határforgalom-ellenőrzést végző hatóságoknak ki kell használniuk az EES és a VIS közötti interoperabilitást.

- (14) Azokat a harmadik országbeli állampolgárokat, akiknek az adatait rögzíteni kell az EES-ben, az (EU) 2017/2226 rendelet 50. cikkének (5) bekezdésében említett mintadokumentumon tájékoztatni kell az adataik kezelésével kapcsolatos jogaikról és kötelezettségeikről. Az EES-ben regisztrálandó harmadik országbeli állampolgárok számára nyújtandó tájékoztatásban említést kell tenni az EES működésének fokozatos megkezdéséről. A mintadokumentumban tájékoztatni kell a harmadik országbeli állampolgárokat azon kötelezettségükről, hogy biometrikus adatokat szolgáltatassanak azokon a határátkelőhelyeken, ahol ez beutazási feltételt jelent. A mintadokumentumban fel kell hívni a figyelmüket arra, hogy milyen következményekkel jár, ha nem szolgáltatnak biometrikus adatokat. A mintadokumentumban tájékoztatni kell őket arról, hogy nem lesz lehetőségük automatizált eszközök segítségével ellenőrizni az engedélyezett tartózkodásuk fennmaradó időtartamát.
- (15) Az EES működésének fokozatos megkezdését tükröződő a Bizottságnak el kell végeznie a vonatkozó frissítéseket az EES weboldalán.
- (16) A harmadik országbeli állampolgárok konkrét jogaikkal és kötelezettségeikkel kapcsolatos tájékozottságának javítására vonatkozó cél úgy érhető el a legjobban, ha a tagállamok testre szabják a kampány végrehajtását annak alapján, hogy miként fog működni az EES azokon a határszakaszaikon, ahol azt az (EU) 2017/2226 rendelet 4. cikke szerint működtetni kell. A Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 51. cikkével összefüggésben, a tagállamok támogatásával kidolgozott tájékoztató anyagokat ezért ki kell igazítani a működés fokozatos megkezdését kísérő tájékoztató kampány végrehajtása érdekében.
- (17) Az EES működésének fokozatos megkezdése során a harmadik országbeli állampolgároknak nem lesz lehetőségük arra, hogy a webes szolgáltatás segítségével elektronikus úton ellenőrizzék engedélyezett tartózkodásuk pontos időtartamát.
- (18) Ez a rendelet nem érinti a légi fuvarozóknak, a tengeri fuvarozóknak és a szárazföldön távolsági busszal csoportokat szállító nemzetközi fuvarozást végző fuvarozóknak a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény⁵ 26. cikkének (1) bekezdésében és a 2001/51/EK tanácsi irányelvben⁶ meghatározott kötelezettségeit. E tekintetben a fuvarozóknak ellenőrizniük kell az úti okmányokban elhelyezett bélyegzőlenyomatokat. Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok hatékonyan kommunikáljanak a fuvarozókkal az EES határátkelőhelyeken történő külön alkalmazásáról, ami végső soron az utazók javát szolgálja, alapvető fontosságú, hogy az EES határátkelőhelyeiken történő bevezetését átlátható módon hajtsák végre.
- (19) Az (EU) 2017/2226 rendelet 22. cikke és az (EU) 2016/399 rendelet 12a. cikke átmeneti időszakról és átmeneti intézkedésekről rendelkezik az EES működésének megkezdésére vonatkozóan. Az említett cikkektől el kell térni annak biztosítása

⁵ Egyezmény a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormányai között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló 1985. június 14-i schengeni megállapodás végrehajtásáról (Egyezmény a Schengeni Egyezmény végrehajtásáról) (HL L 239., 2000.9.22., 19. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/convention/2000/922/oj>).

⁶ A Tanács 2001/51/EK irányelve (2001. június 28.) az 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 26. cikkében foglalt rendelkezések kiegészítéséről (HL L 187., 2001.7.10., 45. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj>).

érdekében, hogy az átmeneti időszak és az átmeneti intézkedések csak a működés fokozatos megkezdésének végétől legyenek alkalmazandók. Az említett eltérésnek a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időponttól számított öt év és 180 naptári nap elteltével hatályát kell vesztenie.

- (20) Annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti hatóságok és az uniós ügynökségek feladataik ellátása során tartózkodjanak a kizárólag az EES-ben rögzített adatokon alapuló döntéshozataltól, figyelembe kell venniük, hogy az EES-ben rögzített egyéni akták hiányos adatkészleteket tartalmazhatnak. Az erre vonatkozó eltérésnek a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időponttól számított öt év elteltével hatályát kell vesztenie, igazodva az említett rendelet 34. cikkének (3) bekezdésében meghatározott ötéves adatmegőrzési időhöz az olyan adatkészletek tekintetében, amelyek nem tartalmaznak kilépési adatrekordot.
- (21) Az (EU) 2017/2226 rendeletben foglalt, azt adatok módosításáról és az adatok előrehozott törléséről szóló rendelkezéseknek való megfelelés biztosításakor a tagállamoknak ki kell egészíteniük a hiányos adatokat, amennyiben a működés fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített adatkészletek korlátozott rendelkezésre állása ezt lehetővé teszi.
- (22) Az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnek tartózkodnia kell attól, hogy kockázatelemzések és sebezhetőségi értékelések elvégzése céljából felhasználja az EES-ben a műveletek fokozatos megkezdése során rögzített adatokat, mivel azok hiányossága meglehetősen kockázat- és sebezhetőségi értékelésekhez vezethet.
- (23) Az EES működésének fokozatos megkezdése során a külső határok hatékony igazgatásának biztosítása érdekében azokon a határátkelőhelyeken, ahol nem működtetik az EES-t, a határforgalom-ellenőrzést az (EU) 2016/399 rendelettel összhangban kell végezni [a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott, az EES működésének megkezdésére vonatkozó időpont előtti nap]. Azokon a határátkelőhelyeken, ahol működtetik az EES-t, a határforgalom-ellenőrzést az (EU) 2017/2226 rendelettel és a Schengeni határellenőrzési kódexszel összhangban kell végezni. A működés fokozatos megkezdésének lehetővé tétele érdekében azonban az említett rendeletektől való egyedi eltéréseket kell alkalmazni az olyan határátkelőhelyeken történő ellenőrzés tekintetében, ahol biometrikus funkciók nélkül működtetik az EES-t. Ez nem érintheti a vízümbirtokosok ujjnyomatok felhasználásával történő ellenőrzését, a 787/2008/EK rendelettel összhangban.
- (24) Annak érdekében, hogy az EES működésének az egyes tagállamokban történő fokozatos megkezdése során a tagállamok hatékonyan kiigazíthassák a technikai és szervezési intézkedéseket, valamint kezelhessék az EES központi rendszerének, a nemzeti rendszereknek vagy a kommunikációs infrastruktúrának a meghibásodásával vagy a határaikon tapasztalt túl hosszú várakozási idővel összefüggő kivételes körülményeket, lehetővé kell tenni számukra, hogy bizonyos határátkelőhelyeken részlegesen vagy teljesen felfüggeszték az EES működését. Részleges felfüggesztés esetén a biometrikus adatok EES-ben való rögzítését kell felfüggeszteni. Teljes felfüggesztés esetén semmilyen adat nem rögzíthető az EES-ben. A biometrikus funkciókkal működő EES bevezetéséhez fűződő további kockázatok csökkentése érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy amennyiben a kivételes körülmények miatt megnövekedett forgalom túl hosszú várakozási időket eredményez

a határokon, úgy a működés fokozatos megkezdésének végét követően is felfüggeszthessék a biometrikus adatok EES-ben való rögzítését. A felfüggesztés lehetőségét az EES működésének fokozatos megkezdése végétől számított 60 napos időszakra kell korlátozni, amelyet 60 nappal meg kell hosszabbítani, ha az EES-ben a működés fokozatos megkezdése során rögzített egyéni akták kevesebb mint 80 %-a tartalmaz biometrikus adatokat.

- (25) Az eu-LISA-nak jelentésekben kell ismertetnie a rendszer használatára vonatkozó statisztikákat, amelyek a következő célokra szolgálnak: a rendszer teljesítményének értékelése, a bevezetési terveknek való tagállami megfelelés értékelése, a javításra szoruló területek azonosítása, a működés fokozatos megkezdésének való megfelelés nyomon követése, valamint a rendszer továbbfejlesztésével és optimalizálásával kapcsolatos döntéshozatal támogatása.
- (26) A bevezetési tervekkel kapcsolatos előkészítő munkát e rendelet hatálybalépésének időpontjában kell megkezdeni. A működés fokozatos megkezdése a Bizottság által az EES-rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időponttól alkalmazandó. Tekintve, hogy e rendelet ideiglenes eltérésekről rendelkezik, a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időponttól számított 180 naptári nap elteltével hatályát kell vesztenie. Mindazonáltal az átmeneti időszak és átmeneti intézkedések alkalmazására, az EES-adatokhoz való hozzáférésre, az úti okmányokban elhelyezett bélyegzőlenyomatok fuvarozók általi ellenőrzésére és az EES felfüggesztésére vonatkozó eltérési szabályokat a működés fokozatos megkezdésének végét követően egy korlátozott ideig még alkalmazni kell.
- (27) E rendelet célját, vagyis az EES működésének fokozatos megkezdése érdekében az (EU) 2017/2226 rendeletről és az (EU) 2016/299 rendeletről való eltérések engedélyezését, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e cél jobban megvalósítható. Az Unió ezért az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket hozhat. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (28) Az EUSZ-hez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a rendeletnek az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó. Mivel e rendelet a schengeni vívmányokon alapul, Dánia az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően az e rendeletről szóló tanácsi döntést követő hat hónapos időszakon belül határoz arról, hogy azt nemzeti jogában végrehajtja-e.
- (29) Ez a rendelet nem képezi a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal összhangban részt vesz. Ennélfogva Írország nem vesz részt e rendelet elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.
- (30) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság közötti, ezen államoknak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK tanácsi határozat 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.

- (31) Svájc tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2008/146/EK tanácsi határozat 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikke A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (32) Liechtenstein tekintetében e rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat 3. cikkével együtt értelmezett 1. cikkének A. pontjában említett területhez tartoznak.
- (33) Ciprus tekintetében e rendelet VIS-re vonatkozó rendelkezései a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló, illetve azokkal egyéb módon összefüggő rendelkezéseknek minősülnek. Az EES működése szükségessé teszi a VIS-hez való passzív hozzáférés biztosítását. Mivel az EES-t csak azok a tagállamok működtethetik, amelyek az EES működésének megkezdésekor teljesítik a VIS-re vonatkozó feltételeket, Ciprus nem fogja működtetni az EES-t a működés megkezdésétől. Ciprusnak csatlakoznia kell az EES-hez, amint teljesülnek az (EU) 2017/2226 rendeletben említett eljárási feltételek.
- (34) Az európai adatvédelmi biztossal az (EU) 2018/1725 rendelet 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban konzultációra került sor, és a biztos [XX]-án/én véleményét nyilvánította.
- (35) Ez a rendelet szigorú szabályokat állapít meg az EES-hez való hozzáférés, valamint az ilyen hozzáféréshez szükséges garanciák tekintetében. Ezen túlmenően a természetes személyek számára biztosítja a hozzáféréshez, a helyesbítéshez, a kiegészítéshez, a törléshez és a jogorvoslathoz – különösen a bírósági jogorvoslathoz – való jogot, valamint rendelkezik az adatkezelési műveletek független hatóságok általi felügyeletéről. E rendelet tehát tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott alapvető jogokat és elveket, különösen az emberi méltósághoz való jogot, a rabszolgaság és a kényszermunka tilalmát, a szabadsághoz és a biztonsághoz való jogot, a magán- és a családi élet tiszteletben tartását, a személyes adatok védelmét, a megkülönböztetés tilalmát, a gyermekek jogait, az idősek jogait, a fogyatékkal élő személyek beilleszkedését, illetve a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot.
- (36) E rendelet nem érinti az 1967. január 31-i New York-i jegyzőkönyvvel kiegészített, a menekültek helyzetéről szóló 1951. július 28-i genfi egyezményből fakadó kötelezettségeket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet szabályokat állapít meg a határregisztrációs rendszer (a továbbiakban: EES) működésének fokozatos megkezdésére vonatkozóan a tagállamok azon határain, amelyeken

az (EU) 2017/2226 rendelet 4. cikkével összhangban az EES-t működtetik, valamint rendelkezik az (EU) 2017/2226 rendeletről és az (EU) 2016/399 rendeletről való ideiglenes eltérésekről.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában az (EU) 2017/2226 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében található fogalommeghatározások alkalmazandók. Emellett a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- a. „az EES működésének fokozatos megkezdése”: a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időponttól számított 180 naptári napos időszak;
- b. „nemzeti hatóságok”: az (EU) 2017/2226 rendelet 9. cikkében említett hatóságok;
- c. „a határátlépések becsült száma”: az (EU) 2017/2226 rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett harmadik országbeli állampolgárok egyes tagállamokban történő határátlépéseinek számára vonatkozó tagállami becslés, amely az adott tagállamba rövid távú tartózkodás céljából beutazó harmadik országbeli állampolgárok összes határátlépésének az e rendelet 8. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett időpontot megelőző három évre számított éves átlagán alapul.

3. cikk

Bevezetési tervek

- (1) A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) [az e rendelet hatálybalépését követő 30. naptári nap]-ig benyújtja a Bizottságnak, a tagállamoknak és az Europolnak az EES működésének fokozatos megkezdésére vonatkozó magas szintű bevezetési tervet, figyelembe véve a 4. cikkben meghatározott szakaszokat. A bevezetési terv iránymutatást nyújt a tagállamoknak és az Europolnak az EES használatáról, beleértve az EES központi rendszerének kapacitáskorlátaikat is.
- (2) A tagállamok [az e rendelet hatálybalépését követő 60. naptári nap]-ig a Bizottsággal és az eu-LISA-val konzultálva kidolgozzák az EES működésének fokozatos megkezdésére vonatkozó nemzeti bevezetési tervet, figyelembe véve az e cikk (1) bekezdésében említett magas szintű bevezetési tervet és a 4. cikkben meghatározott szakaszokat.
- (3) A nemzeti kiépítési tervek a 4. cikkben meghatározott minden egyes szakaszra vonatkozóan információval szolgálnak az említett cikkben meghatározott küszöbértékekről és követelményekről.
- (4) Az EES működésének fokozatos megkezdését követő 30. naptári naptól kezdődően a tagállamok havonta jelentést nyújtanak be a Bizottságnak és az eu-LISA-nak nemzeti bevezetési tervük végrehajtásáról, a 4. cikkben meghatározott kötelezettségek teljesítését célzó esetleges korrekciós intézkedésekre is kitérve.

- (5) Az eu-LISA az (EU) 2017/2226 rendelet 63. cikkének (6) bekezdésével összhangban a Bizottság kérésére annak rendelkezésére bocsátja a nemzeti bevezetési tervek nyomon követéséhez szükséges statisztikákat.

4. cikk

A működés fokozatos megkezdése

- (1) Az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (6) bekezdésétől eltérve, az EES működésének fokozatos megkezdése során a tagállamok az EES-t az e cikkben meghatározottak szerint használják.
- (2) Az EES működése fokozatos megkezdésének első napjától kezdve minden tagállam egy vagy több határátkelőhelyen – amennyiben lehetőség és mód van rá, légi, szárazföldi és tengeri határátkelőhelyeken egyaránt – történő be- és kilépéskor megkezdje az EES használatát, az (EU) 2017/2226 rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett harmadik országbeli állampolgárok adatainak rögzítése és tárolása céljából. A tagállamok az adott tagállambeli határátlépések becsült számának legalább 10 %-át rögzítik az EES-ben.
- Az EES működése fokozatos megkezdésének 60. naptári napjáig a tagállamok biometrikus funkciók nélkül is működtethetik az EES-t, a nemzeti hatóságok pedig biometrikus adatok rögzítése nélkül is létrehozhatnak vagy frissíthetnek egyéni aktákat.
- (3) Legkésőbb az EES működése fokozatos megkezdésének 90. naptári napjára a tagállamok határátkelőhelyeik legalább felén biometrikus funkciókkal együtt működtetik az EES-t. A tagállamok az adott tagállambeli határátlépések becsült számának legalább 50 %-át rögzítik az EES-ben. Az (EU) 2017/2226 rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett harmadik országbeli állampolgárok EES-ben rögzített egyéni aktáinak tartalmazniuk kell biometrikus adatokat.
- (4) Legkésőbb az EES működése fokozatos megkezdésének 150. naptári napjára a tagállamok valamennyi határátkelőhelyükön biometrikus funkciókkal együtt működtetik az EES-t, és továbbra is az adott tagállambeli határátlépések becsült számának legalább 50 %-át rögzítik az EES-ben.
- (5) Legkésőbb az EES működése fokozatos megkezdésének 170. naptári napjára a tagállamok valamennyi határátkelőhelyükön biometrikus funkciókkal együtt működtetik az EES-t, és az (EU) 2017/2226 rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett valamennyi harmadik országbeli állampolgárt regisztrálják az EES-ben.
- (6) A beléptetés olyan határátkelőhelyen történő megtagadását, ahol az EES-t működtetik, az (EU) 2017/2226 rendelet 18. cikkében meghatározottak szerint kell rögzíteni az EES-ben. Amennyiben az EES-t biometrikus funkciókkal működtetik, a beléptetés megtagadását biometrikus adatokkal kell rögzíteni. Amennyiben az EES-t biometrikus funkciók nélkül működtetik, a beléptetés megtagadását biometrikus adatok nélkül kell rögzíteni.
- (7) Az Europol az EES működése fokozatos megkezdésének első napjától kezdve az (EU) 2017/2226 rendeletben előírtak szerint használja az EES-t.

5. cikk

Az (EU) 2017/2226 rendeletről és az (EU) 2016/399 rendeletről való egyéb eltérések

- (1) A 4. cikkben foglalt szabályokon túlmenően az e cikkben meghatározott szabályok alkalmazandók az EES működése fokozatos megkezdésének időszakában.
- (2) A határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok belépéskor és kilépéskor szisztematikusan bélyegzőlenyomattal látják el az (EU) 2017/2226 rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett harmadik országbeli állampolgárok úti okmányait.

Az (EU) 2016/399 rendelet 42a. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében, valamint 42a. cikkének (2), (5) és (6) bekezdésében említett bélyegzési kötelezettségek értelemszerűen alkalmazandók az EES-t működtető tagállamokban.

- (3) Azok a nemzeti hatóságok, amelyek az (EU) 2017/2226 rendelet 23–35. cikkében meghatározott célokból EES-adatok bevitelére, módosítására, törlésére vagy lekérdezésére jogosultak, a bélyegzőlenyomatokat tekintik elsődlegesnek az EES-adatokkal szemben, többek között az adatok közötti eltérés esetén vagy az említett rendelet 16. cikkének (4) bekezdésében említett esetekben. Bélyegzőlenyomat hiányában az EES-ben rögzített adatok az irányadók.
- (4) Amennyiben a tagállamok területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár úti okmányában nincs bélyegzőlenyomat és az EES sem tartalmaz rá vonatkozó egyéni aktát, a nemzeti hatóságok vélelmezhetik, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem vagy már nem felel meg a tagállamok területére történő beutazásra vagy a tagállamok területén való tartózkodásra vonatkozó feltételeknek.

Ez a vélelem nem alkalmazandó azokra a harmadik országbeli állampolgárokat, akik bármilyen módon hitelt érdemlően bizonyítani tudják, hogy rendelkeznek a szabad mozgás uniós jogával, az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépéséről szóló megállapodás értelmében tartózkodási joggal rendelkeznek a fogadó tagállamban, vagy tartózkodási engedéllyel vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal rendelkeznek.

Ez a vélelem megdönthető, ha a harmadik országbeli állampolgár bármilyen módon hitelt érdemlően bizonyítja, hogy betartotta a rövid távú tartózkodás időtartamára vonatkozó feltételeket.

A vélelem megdöntése esetén a nemzeti hatóságok az alábbi feladatok közül egyet vagy többet hajtanak végre azokon a határátkelőhelyeken, ahol az EES-t működtetik, az e rendelet által megengedett mértékben:

- a) szükség esetén az EES-ben létrehozzák az adott harmadik országbeli állampolgár egyéni aktáját;
 - b) a hiányzó adatok rögzítése révén frissítik az utolsó belépési, illetve kilépési adatrekordot;
 - c) törlik a meglévő aktát, amennyiben az (EU) 2017/2226 rendelet 35. cikke rendelkezik ilyen törlésről.
- (5) A határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok csak azokon a határátkelőhelyeken használják ki az EES és a VIS közötti, az (EU) 2017/2226 rendelet 8. cikkének (2) bekezdésében említett interoperabilitást, ahol az EES-t működtetik. A határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok továbbra is közvetlenül férnek hozzá a VIS-hez:
 - a) azokon a határátkelőhelyeken, ahol az EES-t nem működtetik;

- b) azokon a határátkelőhelyeken, ahol az EES használatát e rendelet 7. cikke értelmében felfüggesztették.
- (6) A nemzeti hatóságok és az Europol figyelmen kívül hagyják a következőket:
- a) az (EU) 2017/2226 rendelet 11. cikkében említett, az engedélyezett tartózkodás maximális időtartamáról tájékoztatást nyújtó automatizált kalkulátor által számított eredmények;
- b) a túltartózkodó személyek automatikusan létrehozott listája és annak következményei, különös tekintettel az említett rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) és h) pontjában, 12. cikke (3) bekezdésében, 16. cikke (4) bekezdésében, 34. cikke (3) bekezdésében, 50. cikke (1) bekezdésének i) és k) pontjában, valamint 63. cikke (1) bekezdésének e) pontjában foglaltakra.
- (7) A tagállamok által e rendelettel összhangban végzett adatkezelési műveletek nem tekinthetők jogellenesnek vagy az (EU) 2017/2226 rendelettel összeegyeztethetetlennek az említett rendelet 45. és 48. cikkének alkalmazásában.
- (8) Az (EU) 2017/2226 rendelet 2. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett harmadik országbeli állampolgárok személyazonosságának és korábbi regisztrációjának az említett rendelet 23. cikke szerinti ellenőrzését azokon a határátkelőhelyeken kell elvégezni – többek között önkiszolgáló rendszereken keresztül, amennyiben azok rendelkezésre állnak –, ahol az EES-t biometrikus funkciókkal működtetik.
- (9) Az (EU) 2017/2226 rendelet 50. cikkének (5) bekezdésében említett konkrét információkon kívül, amelyekkel a tagállamoknak ki kell egészíteniük a mintadokumentumot, hogy tájékoztassák a harmadik országbeli állampolgárokat a személyes adataik EES-ben történő kezeléséről, a tagállamok a következő tájékoztatást is csatolják a harmadik országbeli állampolgároknak a rájuk vonatkozó egyéni akta létrehozásakor átadandó mintadokumentumhoz:
- „A határregisztrációs rendszer fokozatosan kerül bevezetésre. A fokozatos bevezetés időszakában [...-tól/-től] előfordulhat, hogy az Ön személyes adatait – beleértve az Ön biometrikus adatait is – nem minden tagállam külső határain gyűjtik a határregisztrációs rendszer céljaira. Amennyiben az ilyen információk gyűjtése kötelező, ám Ön nem kívánja megadni azokat, az az Ön beléptetésének megtagadását vonja maga után. A fokozatos bevezetés időszakában az Ön adatai nem kerülnek automatikusan a túltartózkodó személyek listájára. Emellett Önnek nem lesz lehetősége a weboldal vagy a határátkelőhelyeken rendelkezésre álló eszközök segítségével ellenőrizni engedélyezett tartózkodásának fennmaradó időtartamát.
- Felhívjuk figyelmét, hogy a határregisztrációs rendszer fokozatos bevezetésének lezárulta után az Ön személyes adatait az e formanyomtatványt kísérő dokumentumban foglaltak szerint fogjuk kezelni.”
- (10) A Bizottság kiigazítja az (EU) 2017/2226 rendelet 50. cikkének (3) bekezdésében említett EES-weboldalon szereplő információkat, hogy azok tükrözzék a működés fokozatos megkezdését.
- (11) Az EES működésének megkezdését kísérő, az (EU) 2017/2226 rendelet 51. cikkében említett tájékoztató kampánynak tükröznie kell a határátkelőhelyeken fennálló sajátos körülményeket, biztosítva, hogy a releváns információkat közöljék az érintettekkel, figyelembe véve az e rendelet 4. cikkében meghatározott szakaszokat. A Bizottság támogatja a tagállamokat a tájékoztató kampány kiigazított anyagainak elkészítésében.

- (12) Az (EU) 2017/2226 rendelet 12. cikke (1) és (2) bekezdésének, 13. cikke (1) és (2) bekezdésének, 20. cikkének és 21. cikkének alkalmazását fel kell függeszteni.
- (13) Az (EU) 2017/2226 rendelet 22. cikkétől és az (EU) 2016/399 rendelet 12a. cikkétől eltérve, az említett cikkekben meghatározott átmeneti időszakot és átmeneti intézkedéseket az EES működésének fokozatos megkezdése végét követő első naptól kell alkalmazni.
- (14) Azokon a határátkelőhelyeken, ahol nem működtetik az EES-t, a határforgalom-ellenőrzést az (EU) 2016/399 rendeletnek a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott, az EES működésének megkezdésére vonatkozó időpont előtti napon alkalmazandó formájával összhangban kell végezni.

Azokon a határátkelőhelyeken, ahol működtetik az EES-t, a határforgalom-ellenőrzést az (EU) 2017/2226 rendelettel és az (EU) 2016/399 rendelettel összhangban kell végezni.

A második albekezdéstől eltérve, azokon a határátkelőhelyeken, ahol biometrikus funkciók nélkül működtetik az EES-t, nem alkalmazandó az (EU) 2016/399 rendelet 6. cikke (1) bekezdése f) pontjának i. alpontja, valamint a 6. cikke f) pontjának ii. alpontjában és 8. cikke (3) bekezdésének a) és g) pontjában említett azon rendelkezések, amelyek a harmadik országbeli állampolgárok biometrikus adatokon alapuló, kizárólag az EES céljából történő ellenőrzésére vonatkoznak.

E rendelet alkalmazásában az (EU) 2016/399 rendelet 9. cikkének (3) bekezdését és 12. cikkét fel kell függeszteni.

6. cikk

Hozzáférés az EES-adatokhoz

- (1) Az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített be- és kilépési adatrekordokhoz feladataik ellátása keretében történő hozzáféréskor:
- a) a nemzeti hatóságok és az Europol figyelembe veszik, hogy az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES eltérően működhet az egyes tagállamokban, ezért az adatok hiányosak lehetnek;
 - b) a nemzeti hatóságok az (EU) 2017/2226 rendelet 41. és 42. cikke szerinti adatközlés során figyelembe veszik, hogy az adatok hiányosak lehetnek;
 - c) az ETIAS központi egység az (EU) 2017/2226 rendelet 25a. cikkének (2) bekezdése szerinti ellenőrzés céljából figyelembe veszi, hogy az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített be- és kilépési adatrekordok hiányos adatkészleteket is tartalmazhatnak.
- (2) Az illetékes hatóságok, a Bizottság és az érintett uniós ügynökségek az (EU) 2017/2226 rendelet 63. cikkében említett, jelentéstételi és statisztikai célú adatahozzáférés összefüggésében figyelembe veszik, hogy az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített adatok hiányosak lehetnek.
- (3) Az (EU) 2017/2226 rendelet 13. cikkének (3) bekezdésétől eltérve, a fuvarozók az EES működése fokozatos megkezdésének 90. naptári napjától vehetik igénybe az ugyanazon cikkben említett webes szolgáltatást. Az EES működése fokozatos megkezdésének időszakában a fuvarozók ellenőrzik az úti okmányokban elhelyezett bélyegzőlenyomatokat a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény

26. cikkének (1) bekezdésében és a 2001/51/EK tanácsi irányelvben foglalt kötelezettségeik teljesítése céljából.

Az EES működése fokozatos megkezdésének végét követő 180 naptári napos időszakban a fuvarozók az (EU) 2017/2226 rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett webes szolgáltatás használata mellett továbbra is ellenőrzik az úti okmányokban elhelyezett bélyegzőlenyomatokat a Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény 26. cikkének (1) bekezdésében és a 2001/51/EK tanácsi irányelvben foglalt kötelezettségeik teljesítése céljából.

- (4) Az (EU) 2017/2226 rendelet 35. és 52. cikkében említett, az EES-ben rögzített személyes adatok kiegészítésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítése során a tagállamok csak a lehetséges mértékben egészítik ki a releváns adatokat, figyelembe véve az EES működésének fokozatos megkezdése során gyűjtött adatkészletek korlátozott rendelkezésre állását. Adott esetben az (EU) 2017/2226 rendelet 52. cikkének (4) bekezdésében említett közigazgatási határozat hivatkozik az e rendelet 4. cikkében meghatározott, a hiányos akták rögzítését lehetővé tévő feltételekre.
- (5) Az (EU) 2017/2226 rendelet 63. cikke (1) bekezdésének második albekezdésétől eltérve, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség megfelelően felhatalmazott személyzete nem férhet hozzá az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített adatokhoz kockázatelemzések és sebezhetőségi értékelések elvégzése céljából.

7. cikk *Az EES felfüggesztése*

- (1) Az EES működésének fokozatos megkezdése során a tagállamok részlegesen vagy teljesen felfüggeszthetik az EES működését bizonyos határátkelőhelyeken az EES központi rendszerének, a nemzeti rendszereknek vagy a kommunikációs infrastruktúrának a meghibásodásával vagy a megnövekedett forgalom miatt az adott határátkelőhelyen kialakult túl hosszú várakozási idővel összefüggő kivételes körülmények között.

Részleges felfüggesztés esetén az (EU) 2017/2226 rendelet 16–20. cikkében említett adatokat kell gyűjteni, a biometrikus adatok kivételével.

Teljes felfüggesztés esetén a tagállamok teljes egészében felfüggesztik az EES működését, és nem gyűjtik az említett rendelet 16–20. cikkében említett adatokat.

A tagállamok mindkét esetben haladéktalanul, legkésőbb a felfüggesztés kezdetét követő hat órán belül értesítik a Bizottságot és az eu-LISA-t a részleges vagy teljes felfüggesztés okáról és várható időtartamáról, és biztosítják, hogy a határátkelőhelyeken lévő infrastruktúra üzemeltetői és a fuvarozók megfelelő tájékoztatást kapjanak a felfüggesztésről. Amint a felfüggesztéshez vezető kivételes körülmények megszűnnek, a tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot és az eu-LISA-t.

- (2) Az EES működése fokozatos megkezdésének végét követő 60 naptári napos időszakban a tagállamok az (1) bekezdés második albekezdésében említettek szerint részlegesen felfüggeszthetik az EES működését egy adott határátkelőhelyen, korlátozott, legfeljebb hatórás időtartamra, és csakis akkor, ha a kivételes körülmények miatt megnövekedett forgalom túl hosszú várakozási időhöz vezet a határátkelőhelyen. A tagállamok a biometrikus adatok tekintetében mentesülnek az (EU) 2017/2226 rendelet 21. cikkének (1) bekezdésében meghatározott

kötelezettségük alól. Ilyen esetekben a tagállamok haladéktalanul, legkésőbb a felfüggesztés kezdetét követő hat órán belül értesítik a Bizottságot és az eu-LISA-t a felfüggesztés okáról és várható időtartamáról.

- (3) Amennyiben az EES működésének fokozatos megkezdése során az EES-ben rögzített egyéni akták kevesebb mint 80 %-a tartalmaz biometrikus adatokat, az e cikk (2) bekezdésében meghatározott időszak automatikusan 60 naptári nappal meghosszabbodik.
- (4) Az eu-LISA legkésőbb az EES működése fokozatos megkezdésének végét követő 10. naptári napon a Bizottság rendelkezésére bocsátja azokat a statisztikákat, amelyek lehetővé teszik a Bizottság számára az említett százalékos arány elérésének ellenőrzését. A Bizottság legkésőbb az EES működése fokozatos megkezdésének végét követő 30. naptári napon tájékoztatja a tagállamokat az ellenőrzés eredményéről.

8. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő negyedik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet attól az időponttól kell alkalmazni, amikor az EES megkezdí működését, amint arról a Bizottság az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban határozott.

A 3. cikket azonban e rendelet hatálybalépésétől kell alkalmazni.

- (2) Ez a rendelet a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott, az EES működésének megkezdésére vonatkozó időpontot követő 180 naptári nap elteltével hatályát veszti. Mindazonáltal:
 - a) az 5. cikk (13) bekezdése a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időpontot követő öt év és 180 naptári nap elteltével veszti hatályát;
 - b) a 6. cikk (1), (2), (4) és (5) bekezdése a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időpontot követő öt év és 180 naptári nap elteltével veszti hatályát;
 - c) a 6. cikk (3) bekezdésének második albekezdése a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időpontot követő 360 naptári nap elteltével veszti hatályát;
 - d) a 7. cikk (2) és (3) bekezdése a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időpontot követő 300 naptári nap elteltével veszti hatályát;
 - e) a 7. cikk (4) bekezdése a Bizottság által az (EU) 2017/2226 rendelet 66. cikkének (1) bekezdésével összhangban meghatározott időpontot követő 210 naptári nap elteltével veszti hatályát.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.
Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök